

СТЕНОГРАМА
засідання Комітету з питань науки і освіти
18 жовтня 2017 року
Веде засідання Перший заступник голови Комітету
СПІВАКОВСЬКИЙ О.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, доброго дня. Шановні колеги, запрошую, давайте розпочинати роботу, 15:03.

Шановні колеги, перед тим, як ми розпочнемо засідання комітету, я хотів би надати слово Олексію Олексійовичу Скрипнику для короткого оголошення. Будь ласка.

СКРИПНИК О.О. Шановні колеги, доброго дня. У нас, як ви знаєте, у верховній службі є служба, яка займається інформатизацією нашої Верховної Ради і сайту Верховної Ради, і комітетів. І у них зараз розробляється система, яка дозволяє обговорювати електронно і петиції, і обговорювати закони, які знаходяться на розгляді тих чи інших комітетів. Для більш детальної інформації я хотів би на 2 хвилини дати слово нашому колезі з Верховної Ради Сидоренко Олексію Олексійовичу.

СИДОРЕНКО О.О. Дякую за надану можливість виступити. Доброго дня, шановні народні депутати, шановні співробітники секретаріату. Йдеться про те, що 28 жовтня 2015 року був запроваджений новий ресурс "Електронні петиції". За цей час, за неповних два роки, дві електронні петиції успішно зареєстровані і лідером тут одноосібним є саме ваш комітет. Сьогодні на підході третя електронна петиція, вона набрала вже майже 22 тисячі підписів. І оскільки ініціаторами, співавторами цього законопроекту 6506 також є і Олександр Володимирович Співаковський. і Тарас Дмитрович Кремінь, і Володимир Михайлович Литвин, хоча петиція піде до головного Комітету з питань бюджету, але законопроект фактично ваш і ви також будете його розглядати скоріше за все уже в режимі пленарного засідання.

Я хочу привернути вашу увагу до того незаперечного факту, що ці три петиції зібрали щонайменше 78 перевірених верифікованих підписів громадян, це є потужна цільова експертна аудиторія. І я вам пропоную якимось чином, можливо запросити на засідання комітету авторів, ініціаторів цих петицій. Я вам надаю прізвища, надаю контакти. І в зручний для вас час у зручному для вас форматі якби ви їх запросили задля того, щоб хоча б знайти точки дотику в такому важливому питанні, як за 20 календарних днів можна зібрати 25 тисяч підписів. Підписи, ще раз наголошую, перевірені, авторитетні, sms-верифіковані.

Із 158 тисяч перевірених підписів фактично маєте половину, 78 тисяч людей, які працюють, скоріше за все, у сфері науки і освіти. І, можливо, їхня діяльність буде корисною для вашого комітету.

І тут другий ресурс, про який також хотів два слова сказати і привернути вашу увагу. Це портал громадського обговорення

законопроектів. Чому я його згадую другим. Тому що, маючи таку потужну 78-тисячну експертну аудиторію, логічно було б їх запросити і якимось чином ангажувати до громадського обговорення тих законопроектів, щодо яких ваш комітет є головним.

І про те, що сьогодні, скоріше за все, виникне, постане така потреба провести громадське і експертне обговорення з тих проектів законів, що вже зареєстровані. Це про внесення змін до Закону про освіту і не тільки. І знову ж таки, коли ви переглянете портал громадського обговорення законопроектів, ви побачите, що сьогодні Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності проводить громадське обговорення проекту закону про зброю.

Станом на цей день 692 перевірених користувачі оцінили цей проект закону. З них 690 проголосували за підтримку закону і лише два – проти. І побачите, що там не лише даються коментарі чи зауваження. Там даються фахові редакції статей і навіть даються фахові визначення термінів.

Тому я вам передаю для вивчення і для прийняття рішення відповідні матеріали, інструкції користувачів, контактні дані тих активних експертів, які, сподіваюся, стануть у нагоді задля ефективної діяльності вашого комітету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І вам, дякуємо за інформацію. Олексій Олексійович, ще раз дякуємо вам за інформацію. Я думаю, що це потужні сучасні інструменти, які, я думаю, всі члени комітету можуть використовувати у своїй роботі задля якраз того, щоб наша робота, робота комітету була абсолютно прозора і так далі. Дякую.

Шановні колеги, у нас у засіданні приймає участь перший заступник міністра освіти і науки України Володимир Віталійович Ковтунець, заступник міністра освіти пан Стріха, а також голова Херсонської обласної державної адміністрації Андрій Гордєєв.

Шановні колеги, розпочинаємо нашу роботу, у нас порядок денний сформований, кворум у нас є. Я хотів би розпочати з першого питання. Хочу сказати, що дуже важливим є відкритість, чесність і прозорість у роботі комітету. Тому ще раз я хочу подякувати Володимирі Михайловичу Литвіну за те питання, яке він поставив на попередньому засіданні комітету, це є дуже важливим. Бо якщо у когось з колег народних депутатів, і не тільки колег, а у будь-якої організації виникають сумніви, питання щодо того, як відбувається робота комітету, які підписуються документи, яким чином вони підписуються і так далі, я думаю, що ці питання обов'язково повинні розглядатись. Більше того, коли приймаються великі закони, підписуються і так далі, тут дуже важливо, щоб всі розуміли, або все було здійснено згідно Регламенту, або якщо ні, то тоді повинні запускатись відповідні процедури, у тому числі судові процедури, якщо, наприклад, допущені якісь помилки або фальшування, або якісь невідповідності. Тому я сьогодні спеціально на запит Володимира Михайловича поставив питання, бо було питання щодо

відповідності тексту закону, який опублікований і прийняв форму закону і стенограми, тобто того рішення, яке приймала Верховна Рада. Я... не стосується якості приймаємих рішень, не стосується колізій якихось і так далі.

Тому я ще раз хочу сказати, що на попередньому засіданні було поставлене таке питання і вочевидь для того, щоб ми це врегулювали, ми спеціально підготували я попросив Олену Іванівну Козієвську підготувати відповідно матеріали разом з Олегом Леонтійович Стоцьким підготувати відповідні матеріали. Тобто стенограма і офіційний текст закону для того, щоб ми там знайшли або ні, розбіжності. Якщо там є розбіжності, будь ласка, давайте тоді показуємо ці розбіжності я запрошую така домовленість з паном Теплюком є. Він приходить сюди і ми тоді розбираємося, тому що це дуже серйозно ми повинні розуміти, що будь-яка документація, яка виходить з комітету, яка підписується мною, підписується секретарем комітету Іваном Григоровичем Кириленком, підписується головою секретаріату Борисом Григоровичем Чижевським і так далі, вона повинна бути з цього чистою.

Більше того, хочу сказати зразу для того, щоб у нас не було, це питання стосується якраз три мінімальних і чотири прожиткових мінімуму. Більше того, я хочу сказати, що коли вже розпочалась робота над підготовкою відповідного тексту, який повинен відправлятися, у нас була розмова так, така емоційна з Іваном Григоровичем Кириленком щодо тексту я сказав зразу, Іване Григоровичу, перш ніж я поставлю свій підпис, ви продивитесь текст завізуєте його і так далі для того, щоб були зняті будь-які питання.

Більше того, хочу сказати, що всі знають звідкіля виникло таке питання, тому що перше читання було в той час, коли мінімальний оклад і прожитковий мінімум були рівні і тому було прийнято таке рішення. Після цього ми проводили засідання комітету відкрите й чесне у відповідному засіданні і там, як компроміс, оскільки Кабінет Міністрів України запустив реформу, пов'язану з легалізацією зробив... запропонували перейти не три мінімальних оклади, а чотири прожиткових мінімуми. Це питання було поставлене і проголосоване, до речі, народний депутат України Іван Григорович Кириленко вніс пропозицію визначити, що посадовий оклад медичного працівника – чотири прожиткових мінімуми, і ми 21 червня це проголосували.

Далі, під час роботи вже під куполом, хочу сказати, була поставлена на поправку... на підтвердження поправка Тараса Григоровича... Креміня – це 1003, і вона була не підтверджена, це означає, що ми повинні повертатися до першого читання.

Після того під стенограму я зачитав, що повинно бути чотири прожиткових мінімуми, є відповідна стенограма. Після цього я ще раз поставив на підтвердження, і вона не пройшла. І таким чином, стенограма фіксує рішення Верховної Ради, правильно чи ні – це інше питання, що в тілі закону повинно бути три мінімальних оклади, а в Перехідних положеннях –

чотири прожиткових мінімуми до 2023 року. Я не знаю, що буде після 2023 року, може мінімальний оклад буде вже дорівнювати прожитковому мінімуму – ми не знаємо, як буде, і може нам потрібно буде ще вирішувати питання, щоб залишилась норма "чотири прожиткового мінімуми" і після 2023 року.

Тому ця робота була проведена, відповідне голосування було, відповідно Оленою Іванівною і Олегом Леонтійовичем були підготовлені відповідні матеріали. Ви з ними як члени комітету можете ознайомитися. І тому ми, у всякому випадку, не знайшли відповідних відмінностей.

Більш того, я спеціально по цьому питанню запросив Володимира Віталійовича Ковтунця, оскільки я так розумію, коли текст попав до Президента, вам цей текст повинен був попасти на погодження, ваші юристи і так далі мали можливість з цим працювати. Тому давайте, якщо можна, перейдемо тоді до дискусії.

Хто хоче першим? Будь ласка. Я тут не вбачаю ніяких конфліктних моментів. Кожний з нас має своє бачення і так далі. А наша головна задача зрозуміти: ми сфальшовані, ну, точніше закон, текст відправили на підписання чи невідповідний текст. Хто хоче? Будь ласка.

Володимир Віталійович Ковтунець, будь ласка.

КОВТУНЕЦЬ В.В. Дякую, Олександр Володимировичу. Ми не можемо оцінювати фальшований, нефальшований, ми не є тут суб'єктами...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно.

КОВТУНЕЦЬ В.В. ... але коли виникло питання, що Кабінет Міністрів повинен подати Президенту свої рекомендації щодо підписання закону, то питання з виконання закону як можливості реалізації органу виконавчої влади стояло на першому місці. І у цій позиції ми протиріччя жодного не бачимо, тому що встановлена загальна норма, яка передбачає, що мінімальний оклад найнижчої категорії повинен становити 4 мінімальні зарплати. А "Перехідними положеннями" традиційно... Оскільки ми не можемо цього досягти буквально зараз, то "Перехідними положеннями" встановлене поетапне підвищення до 4 прожиткових мінімумів. Таким чином ми маємо перехідний період, який встановлюється до 23-го року, де ми повинні вийти на 4 прожиткові мінімуми, і з 24-го року, якщо закон не змінять і щось кардинально не зміниться, то вийти на 3 мінімальні заробітні плати. Але я думаю, що ситуація змінюється дуже динамічно, ці два показники будуть змінюватися, тому нашим наступникам, очевидно, прийдеться знову коригувати ці норми. А поки що ми не бачимо жодних протиріч, ми бачимо можливості виконати "Перехідні положення" так, як передбачено законом. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Віталійович, у мене до вас питання. Ви як міністерство побачили розбіжності з тим, що голосувалося Верховною Радою під куполом, і текстом закону, який офіційно опублікований?

КОВТУНЕЦЬ В.В. Ні. Ні, таких розбіжностей...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто наступний хоче виступати? Будь ласка.

Тарас Григорович Кремінь, будь ласка, автор тієї поправки, із-за якої якраз зараз... Це тобі додатково.

КРЕМІНЬ Т.Д. Дмитрович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Дмитрович, будь ласка.

КРЕМІНЬ Т.Д. Шановні колеги, ну, насправді, проблема не тільки у правці 1003, а у багатьох інших, які ми подавали разом з нашим комітетом і обговорювали на засіданнях спільно, і у переважній більшості вони набули одноголосну підтримку. Зрозуміло, що мені не все сподобалося у частині критичної реакції Юлії Володимирівни на окремі мої побажання до цього закону. Але питання стоїть абсолютно в іншому. Тобто я вважаю, ми один одному довіряємо, ми працюємо всі на результат. Ми можемо пишатися нашою консолідованою роботою тими законами, які ми готуємо вони у нас не виходять за одну ніч, вони у нас обговорюються і готуються протягом місяців і років. І це я вважаю, досить позитивно, бо потім маємо консолідовану підтримку. Ми є співавторами багатьох реформаторських законів, в тому числі цього про освіту переважна більшість наших... підтримали. Але якщо виникають сумніви стосовно припущення певних помилок у процесі підготовки до підписання я вважаю, що якщо такий проект рішення він буде підтриманий, я думаю ми повинні прибрати ці розбіжності для того, щоб подальша наша робота ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо вони є...

КРЕМІНЬ Т.Д. Да. Да можна мене критикувати мене за те, що я, можливо, наполягав на меншій заробітній платі для педагогічних працівників, але сподіваюсь, що в результаті корелюванні бюджету на наступний рік ми зможемо з Мінфіном дійти спільної згоди і допомогти не тільки в частині оплати заробітної праці наших колег, але вирішити питання, пов'язані з терміном навчання, з забезпеченням якісних педагогічних працівників і таке інше. Тому я думаю, що проект рішення абсолютно нормальний. Зрозуміло, що аналогів у нас таких не було, але я думаю, що ми повинні просто зняти всі припущення, якщо вони справді мали місце, власне, таким...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г. Я вже на цю тему виступав. І ви в своєму слові вступному обмовились про те, що у нас з вами першою розмова наступного дня після голосування, бо воно ж різні пішли потім кривотолки, всякі розмови, бо одна норма проголосована була, встигли в залі проголосувати, а до "Прикінцевих" якось руки не дійшли і 18 і 15 поставили на голосування в цілому. Ясно, що потім кому вигідно, яку норму відстоювати. У нас з вами була, дійсно, розмова така...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так була.

КИРИЛЕНКО І.Г. ... підозра, в тому що може бути сфальшовано на користь тих чи інших інтересів. Я підтверджую ваші слова, що ви не підпишете нічого, крім того, що було в стенограмі.

Стенограму дивилися четверо юристів, як кажуть, чотири незалежних людини, включаючи секретаріат наш, мені приносили цю стенограму, підписану і мною завізовану, бо я теж зобов'язаний завізувати документ, який відповідає стенограмі.

Суть трошки в іншому, як я зрозумів на минулому засіданні: не підозра в тому, що якесь фальшування відбулося, а підозра в тому, що все рівно трактується закон підписаний на користь того, хто хотів би так його використовувати.

Володимир Михайлович, наскільки пам'ятаю, підняв питання, що якщо голосується норма ключова, то вона автоматично потім включається в ті статті, яка цю норму забезпечує. Так не вийшло.

І тут питання стало, а хто тоді повинен розсудити нас? Ну, міністерство розсудило так, що аніякого протиріччя немає, бо це Перехідні положення, які встановили отакий період і отаку норму, що поки буде введена в дію повністю та норма, що стоїть вище, пока буде працювати така. Ну, це ж я говорю, це в пользу того, як кажуть, того, хто трактує так.

Як трактує юридичне управління Верховної Ради, яке користується відповідною повагою і авторитетом в юридичних колах. Ви сьогодні мені підтвердили, що Теплюк саме так і коментує, що все правильно, що так норма може буде діяти, що необов'язково, як я так зрозумів, що необов'язково норма ключова, яка проголосована, автоматично змінює норми, які цієї статті стосуються.

Ви говорите, що Теплюк може підійти і підтвердити це. Якщо Володимир Михайлович, я його підтримую в цьому відношенні, якщо він скаже, що Теплюк повинен підійти, бо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нема проблеми.

КИРИЛЕНКО І.Г. ... бо Володимир Михайлович працював скільки Головою Верховної Ради і з Теплюком вони працювали рука об руку багато років, і Теплюк, я ж говорю, користується довірою депутатського корпусу. Якщо так, ну, значить, тоді міністерство право: "Перехідні положення" можуть бути іншим, ніж основне тіло закону.

Ну, я не юрист, я "не силен", як кажуть, в юриспруденції, в цьому відношенні, в цій казуїстиці, хоча, я ж говорю, що бажано, щоб мінімальна заробітна плата відповідала прожитковому мінімуму. Бо який тоді смисл? Який тоді смисл, ви розумієте: люди "влячат существование", в тому числі, і вчителі.

Тому я підтверджую, що да, згідно стенограми, ви підписали документ – я завізував, пішов на підпис Голові, голова передав на підпис Президенту. Я не бачу жодного слова чи коми, які були б переставлені так, стенограма це підтверджує.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г. Хоча я не задоволений, що так: одна норма – інша норма.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович, я також дуже багато речами не задоволений. Он Володимир Віталійович бачив, як ми наприкінці розмовляли з міністром і які мої поправки, на жаль, знімались. Як знімалися мої поправки щодо державного партнерства і так далі. Ви знаєте, для мене це є дуже важливий момент. Я як виконуючий обов'язки голови комітету повинен підписувати документи, які відповідають тому, що відбувалося, як голосували. Це є дуже важливо, інакше це довіра падає суспільства до того, що тут відбувається. Оце є дуже важливо. У мене абсолютно немає ніяких моментів, для мене дуже важливо, що ми відповідаємо, так, хтось так інтерпретує, хтось інакше і так далі. Є парламентські, є запарламентські речі, якими ми можемо це врегульовувати. Тому я просто хочу, щоб ми це питання зняли і як би поставили...

Хто ще хоче? Володимир Михайлович.

ЛИТВИН В.М. Я думаю, що, очевидно, цієї б проблеми не було, якби ви, шановний Олександр Володимировичу на засіданні комітету після прийняття закону... Я думаю, що всі тут присутні чули, коли я поставив питання, що ж ми проголосували – 3 мінімальних? Сиділа тут міністр освіти і ви, ви промовчали, оскільки ви робили роботу відповідно до стенограми.

А у мене виникає питання, давайте ми хоч тут, якщо ви вже почали розглядати заяву мою, чому ви тоді її не розглянули? Це перше.

А по-друге, давайте будемо говорити, називати речі своїми іменами. От ви посилаєтесь на юристів, а я вам скажу, що юристи до цього закону

написали, от воно... Я думаю, що Міністерство освіти також знає і перший заступник міністра знає, і ви бачили цю довідку до Закону "Про освіту", 26 сторінок. Вони розбили цей закон, який ми прийняли, і записали в кінці: "Відтак, зважуючи на практику, яка склалася у парламенті, усунення явних суперечностей між положеннями прийнятого закону, у тому числі суперечностей по даному питанню, є можливим шляхом узгодження головним комітетом тексту цього закону та застосування статті 131 Регламенту Верховної Ради України". А це означає, що по Регламенту Верховної Ради України треба було б цю неузгодженість усунути і проголосувати у Верховній Раді України. Це перше.

Друге. Ну, давайте будемо до якоїсь правової логіки звертатись. Якщо Верховна Рада підтримала 3 мінімальних заробітних плати, я розумію, що вони непідйомні є для бюджету, то коли ви ставили на голосування "Прикінцеві положення" з голосу, не голосуючи їх окремо, тоді треба записати, що ми вийдемо на мінімальну заробітну плату після 23-го року. А у мене виникає до вас питання всіх: а де ділися 3 мінімальних заробітних плати? Вони зникли із статті 61 закону. У стенограмі все правильно, тому що по стенограмі перед голосуванням, коли вже всі налаштовані, карточки роздані, кнопки уже до роботи підготовлені, сказали ми з голосу з врахуванням цього будемо приймати рішення. Верховна Рада не підтримала 4 прожиткових мінімуми, вони з голосу вносяться на голосування до 2023 року, і це все називається правильним.

Я розумію, що не вистачає грошей, але тоді чому ми чесно не скажемо і не проголосуємо відповідне рішення. І посилення на те, що ми подавали 3 мінімальні заробітні плати, що тоді була така мінімальна заробітна плата, а це інше. Ми ж педагогів ввели в оману. Тому я взагалі не розумію у даному разі таку постановку питання, ми ж відповіді то чесної не дали. А треба було по 131 статті, я думаю, що всі ви це добре знаєте, Іван Григорович це дуже добре знає, треба нам було поставити її на голосування. Не підтримала б Верховна Рада, от тоді сказали б, що Верховна Рада не підтримала і у той же день Голова Верховної Ради повинен направити на підпис Президенту України. А так я не знаю, що ми обговорюємо, що ми хочемо тут розказати, що хтось неправий. Я, якщо був би неправий, я б це зрозумів, але стаття, головна стаття 61 вона визначає 3 мінімальних, у "Прикінцевих положеннях" з голосу зачитується і ставиться одразу на голосування. Там так можна з голосу проголосувати все що завгодно, тому що була установка прийняти цей закон.

А ви прочитайте поправки Головного юридичного управління, воно на цьому законі не залишило місця на місці і говорять, що половина статей працювати не буде, тому що там... Ну, не можуть бути такі поняття, я не хочу вже вдаватися, як то "дизайн навколишнього середовища", "реалізація особистісного потенціалу", "багатоманітність людини", "модифікація і адаптація", "процес активної мистецької діяльності", "наскрізні програми", "принципи гендерного балансу" і таке інше. Покажіть мені, будь ласка, в

якому законодавчому акті такі дефініції ви знайдете? Я вже про ці речі не говорю. Але звучала здорова пропозиція. Ніхто ж не хоче послухати. Бо треба прозвітувати про те, що прийняли закон.

Давайте ми опублікуємо в тій редакції, він зачіпає інтереси всіх країн, перед остаточним його підписом. Давайте опублікуємо.

А зараз ми розказуємо, що нічого, там все відповідно стенограми. Да, все відповідно зі стенограмою. Але ми просто відповідно до стенограми шукали людей. Я не розумію постановки цього питання і рішення комітету з цього, з цього приводу. Мені здається, сама постановка питання абсурдна тепер.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимир Михайлович, за вашу позицію. Для мене головне, я почув, що у нас є відповідність стенограмі з тим, що проголосувала Верховна Рада. Що проголосувала Верховна Рада, це хай оцінюють люди, які будуть голосувати і так далі. Це політичний контекст.

Для мене є дуже важливим, що підписано тексти, які відповідають стенограмі того, що проголосувала Верховна Рада. Я дякую вам за цю позицію. Це чесно і так далі.

ЛИТВИН В.М. ...і не почув, що я сказав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, я все, Володимир Михайлович, абсолютно почув. Але я хочу сказати, ну, якщо ми перейдемо до політичних дебатов...

ЛИТВИН В.М. До чого тут політичні дебати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, дебати, от, що якщо завтра, наприклад, да, прирівняють мінімальний оклад до прожиткового мінімуму, то ми будемо боротись за те, щоб залишилось чотири прожиткових мінімуми. Бо це так буде вигідно. На мій погляд, на мій погляд, є закон. Отак проголосували народні депутати, так воно вийшло. А як далі буде.

Олексій Олексійович, будете щось говорити?

СКРИПНИК О.О. Ну, я бачу тут дві проблеми. І одна формальна, яка, мені здається, набагато, більш проста. Тобто наскільки то, що проголосовано, відповідає стенограмі. Мені здається, що тут ми це питання, по-моєму, у всіх є достатньо нормальний консенсус.

І друге питання, яке ставить пан Литвин про те, а що по суті ми проголосували, тут є, напевно, питання, яке дуже серйозне. І в тому числі, як ви там сказали, гендерний баланс? Ще є багато тих всіх речей, яких немає визначень або нам треба користуватися там здоровим глуздом, що, в принципі, взагалі треба було б закон в Україні про здоровий глузд прийняти, тому що його відсутність... Ну, тоді б 90 наших законів так само

не були б потрібні. Але маємо те, що маємо, як знову ж таки каже пан Литвин. Тому... Ні, це ніби не ваша фраза, вибачте, це...

ЛИТВИН В.М. Леоніда Макаровича.

СКРИПНИК О.О. Леоніда Макаровича, да.

Тим не менше, серйозне питання, що нам робити, чи не є нам зараз сенс почати питання про поправлення Закону "Про освіту". Це серйозне питання, воно має своє про і контра. І я думаю, що нам треба або, я не знаю, чи у рамках цього питання, тому що воно звучить інакше, але цю дискусію. яку пан Литвин не боїться починати, тому що, я розумію, можна зараз спустити, знаєте, зразу виникне багато проблем, тому що от... Але тим не менше, чи нам починати цю дискусію з точки зору того, щоб поправити ті недоречності, які є на сьогодні у діючому Законі "Про освіту"?

Оце є друге питання, яке частково зачіпає перше, але яке треба, я думаю, що нам хоча б трошки у тому числі почути думку міністерства з точки зору того, чи варто зараз нам це робити. Тому що тут є дуже багато, у тому числі організаційних моментів, з якими треба бути максимально акуратними. Але якщо бути максимально чесними і порядними по відношенню до самих себе, то ті питання, які ставить пан Литвин, вони є актуальними, про них треба обов'язково говорити. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую.

Шановні колеги, я думаю, дискусія закінчилася. Головне те, що написано у рішенні, – це встановити відсутність розбіжностей та невідповідностей тексту, поданого на підпис і так далі. Ми не даємо ніякої ні правової оцінки і так далі, це не наше питання, я тут не бачу ніяких моментів. Ми просто розглянули, немає розбіжностей стенограми з тим...

Я прошу у зв'язку з цим проголосувати це рішення. Це, на мій погляд, є дуже важливим з точки зору того, що чи ми залишаємо тінь над прийнятим не тим Законом "Про освіту". Якщо залишаємо, то тоді нам необхідно далі...

Да, Олексій Олексійович.

СКРИПНИК О.О. Я не проти того, щоб ми проголосували, але я би все-таки питання би доповнив би, рішення наше, що давайте все ж... По-перше, я думаю, тут, ну, мені здається, що не мало би бути дискусії, тим більше, що питання розв'язане. А давайте все-таки ми вирішимо, що ми робимо з глибшою проблемою, чи будемо ми зараз, ну, поставимо, наприклад, пункт номер 2 чи там 3 про те, що ми розпочнемо внутрішню хоча б дискусію стосовно того, що робити з тими речами, з тими недоречностями, які... або з тими проблемами, які є по закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексій Олексійович.

Щас, зараз... Іван Григорович. *(Шум у залі)* Дописати це...

КИРИЛЕНКО І.Г. (*Мікрофон вимкнено*) ... працювали два роки над законом. Все рівно, скільки очей дивилося на все це, і ті ляпи, які зараз слухаєш, давайте це ми допустили на Верховній Раді, два комітети. Давайте створювати робочу групу, працювати над тим... (*Не чути*) .

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей!

КИРИЛЕНКО І.Г. В тому числі, проголосувати, хай Верховна Рада визначиться – це правильно, визначиться, щоби ця недоречність між статтею 51 і Перехідними положеннями була виключена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей!

КИРИЛЕНКО І.Г. Можливо, до того часу вже ж мінімальна заробітна плата в бюджеті стане вже ж, вірніше, прожитковий мінімум у бюджеті стане інший, вже чотири прожиткових більші, ніж три мінімальні. Можливо! Треба порахувати зараз. Ми ще не проголосували, це ще в залі його немає, але якщо в залі проголосується прожитковий мінімум, який уряд зараз задекларував, що він буде більший, ніж був на початку року, давайте перемножимо чотири мінімальних – що буде краще, Ми ж боремося за вчителя. І тоді визначимося, ми вносимо зміни – ви праві в цьому відношенні, що може це буде краще – ми вносимо зміни, чи якщо правники говорять, що цього достатньо, що таке може бути, то хай буде. Головне, щоб вчитель.....

Але треба над законом.....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так що, ви пропонуєте вписати пункт, розпочати роботу комітету щодо... Внесення змін? Для того, щоб врегулювати якраз такі спірні дискусійні моменти.

Будь ласка, Володимир Віталійович.

КОВТУНЕЦЬ В.В. Дякую.

Оскільки була пропозиція Олексій Олексійовича все-таки міністерству підключитися, я хочу сказати, що питання економічних відносин в системі освіти і питання фінансування освіти, воно в цьому законі не вирішено.

Той текст, який готувався до першого читання, був робочою групою відхилений. І те, що ми маємо, я погоджуюсь з позицією Віктора Михайловича Пинзеника, я раз голосував – проти, потім – утримався, з тих мотивів, що система економічних відносин не спрямована на якість освіти.

На жаль, ситуація така, що навіть в експертному середовищі ми цю проблему не змогли вирішити. Той текст, який ми пропонували, наша група

разом з економістами, суттєво відрізняється від того, що пішло на перше читання. Це є проблема.

Тому я би запропонував. Зараз ми закінчили пакет змін до законодавства щодо реформування економічних відносин в сфері вищої освіти. Створити систему фінансування економічних відносин, яка працює на якість освіти. Відпрацюємо це на вищій освіти і можна повертатись загалом до освіти. Треба визнати, що ця проблема існує. І в рамках соціалістичних підходів, які, на жаль, в багатьох у нас сидять ще по давній пам'яті, ми цього не вирішуємо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Так, була пропозиція та, яка є. Я думаю, що потрібно, і Іван Григорович, і Олексій Олексійович про це сказав, Тарас Дмитрович і Володимир Михайлович. Додавляємо пункт тоді другий. А ті здвигаємо. І додавляємо в редакції Олексія Олексійовича.

Прошу тоді проголосувати. Хто – за? Проти? Утримався? Рішення прийнято. Дякую.

Ідемо далі. Шановні колеги, у нас друге питання. Воно є продовженням того, що відбувалось у нас в лютому. Ми запросили голову Херсонської обласної державної адміністрації. Ну, ви скажіть, хто буде доповідати. Про проміжні результати впровадження програми "Розвиток людського капіталу в Херсонській області". Шановні колеги, це відбувається для чого. Ви повинні розуміти, що в рамках децентралізації державний бюджет, скажімо, буде вести до балансу між тим, що витрачається державним бюджетом і місцевими бюджетами.

Тому є цікаві результати. Якщо вони нам сподобаються і так далі, то буде сенс тоді це провести дистрибуцію і на інші регіони України. Так, Євген Анатолійович, будь ласка, директор департаменту. Ну, тоді представтесь, Євген Анатолійович.

КРИНИЦЬКИЙ Є.А. Дякую.

Шановні присутні, вельмишановні народні депутати, Володимир Віталійович! Дуже дякую вам за можливість виступити на комітеті, на першому комітеті. Моє ім'я – Криницький Євген, директор Департаменту освіти, науки і молоді Херсонської обласної державної адміністрації.

І хотів би коротко розпочати із того, у чому була суть проблеми і з чим ми штовхнулися на початку впровадження цієї програми. Дійсно, під час дискусії якраз за ініціативи Андрія Анатолійовича Гордєєва було проведено нами глибинний аналіз щодо розвитку людського капіталу і тих основних освітніх траєкторій, куди переходять наші діти. Ми побачили дві глобальних проблеми.

По-перше, перша проблема – це брак кваліфікованих кадрів. Після того аналізу, який ми провели, ми побачили, що лише, наприклад, по системі освіти станом на 1 січня прямих вакансій було 249 осіб, у галузі медицини

було 690 осіб, у галузі культури – 49 осіб і у галузі фізичної культури і спорту – 20 осіб. Крім того, ми ще взяли один показник, який також характеризує динаміку цих відносин, – це кількість працюючих осіб, які досягли вже пенсійного віку. Це також є одним із показників. І фактично, плюсуєючи ці показники, ми виходили на те, що близько 1,5 тисячі осіб в освіті є потреба у кадрах прямих, близько 1 тисячі 700 осіб – у галузі медицини, які потребують знову ж таки акумуляції і підготовки цих кваліфікованих кадрів. Це з одної сторони.

З іншої сторони, ми побачили відтік кадрів з системи вузів Херсонської області, я маю на увазі абітурієнти, які закінчили школи Херсонської області і, на превеликий жаль, виїжджають за межі Херсонської області навчатися і як наслідок залишаються там працювати. Фактично Херсонщина не лише досягнула самого низького піку кількості студентів за останні 8 років, які відбувалися, але і експортує, є донором людського капіталу. І станом на 1 січня у нас залишалося на 2015-2016 навчальний рік лише 24,6 відсотків наших випускників, які випускаються нашими школами. Тобто близько 75 відсотків ми, на превеликий жаль, експортуємо за межі області і як наслідок потім маємо брак кваліфікованих кадрів на території Херсонської області. Крім цього, на цю проблему ми маємо також споглядати іще із того, що, на превеликий жаль, державний бюджет не в повній мірі забезпечує у вигляді державного замовлення ту кількість і потреби в кваліфікованих кадрах на території Херсонської області.

І для прикладу, я хочу порівняти вам деякі цифри, які є в галузі освіти. Державним бюджетом було доведено в 2016-2017 навчальному році 231 особа, в галузі культури – 25 осіб, в галузі фізичної культури – 25 осіб, в галузі медицини не можемо сказати, бо Херсонщина, на превеликий жаль, на сьогоднішній момент, поки що, сподіваюся, на підтримку міністерства щодо відновлення діяльності медичного вузу і все-таки відкриття також цих спеціальностей.

Тому, порівнюючи дисбаланси 1700, потреби в кадрах педагогічних і лише 250ти, які надаються, ну, є колосальні розриви.

Крім того, я не беру вже спеціальності. Наприклад, на спеціальність фізики в минулому році, на вчителя фізики, ми отримали аж ціле одне бюджетне місце, в цьому році на спеціальність "вчитель хімії" аж цілих чотири бюджетних місця, що також дає велику диспропорцію для нас.

І внаслідок цього, спілкуючись з органам місцевого самоврядування, які висказали свою ініціативу щодо співфінансування якраз була розроблена ця модель. І дякую ще раз комітету і міністерству, які підтримали в лютому, коли розглядали ми це, у вас презентували, з Андрієм Анатолійовичем. Головною метою якраз було надати вищу освіту для дітей сільської місцевості – перше.

Друге. Безпосередньо вивчити цих дітей і залишити працювати на території Херсонської області для того, щоб ліквідувати цей брак кадрів, в першу чергу.

Цей проект був підтриманий і Андрій Анатолійович своїм розпорядженням його затвердив на початку березня і вже на початку квітня він був схвалений і затверджений сесією обласної ради.

Основна коротка характеристика цієї програми заключається в тому, що ми на початку цього року сформували регіональне замовлення в потребі фахівців, яке складало 493 особи. Відповідно по цим галузям, гостродефіцитним професіям, мається на увазі, медичні спеціалісти, спеціалісти в освіті, в культурі і фізичної культури і спорту, також потім ми доповнили іще в галузі АПК з точки зору замовлення від органів об'єднаних територіальних громад і було сформовано це регіональне замовлення.

Також цю програму презентувалась абсолютно на всіх рівнях, на всіх вісімнадцятих районах і трьох містах обласного значення ці програми були прийняті районними радами відповідними. І також було проведено профорієнтаційні заходи.

Також ми маємо таку позицію, що із шести тисяч семидесяти дев'яти випускників шкіл цього року до нас за консультаціями прямими зверталось близько тисячі сімсот сорока осіб. Тобто це свідчить про те, що є підтримка від батьків, від учнів, які мали приймати участь в цій програмі.

Крім того, нами було розроблено механізми імплементації цієї програми. Було розроблено порядок співфінансування, акумуляції коштів, використання коштів. І також знову ж таки за ініціативою Андрія Анатолійовича ця програма була доповнена з можливістю навчатися і реалізувати своє право на отримання вищої освіти для хлопців військовослужбовців, які проходили, брали участь в антитерористичній операції. Їх також стало, 150 осіб долучились до цієї програми і також по різних галузях отримують вищу освіту.

Крім того, було знову ж таки проголосовано обласною радою ці всі нормативно-правові акти місцевого значення. І фактично співфінансування балансує на такому рівні. 25 відсотків коштів на фінансування виділяє обласний бюджет, обласна рада, 50 відсотків – районна рада і 25 відсотків сільська рада, та територія, від якої є абітурієнт і відповідно до якої він повернеться працювати.

Головною умовою у співфінансуванні і оплати за навчання є добровільна згода у вигляді договору, угоди абітурієнта або уповноваженої особи, тобто батьків, на те, що дитина повертається в цю громаду, в місцеву громаду, звідки вона вийшла, працювати 3 роки. Відпрацьовувати 3 роки в своїй громаді.

В результаті впровадження цієї програми ми мали 389 осіб безпосередніх учасників програми. Звісно, що в процесі реалізації програми деякі особи, ну, відсіялись, не вступили. Фактично в рамках цієї програми вступило 308 осіб. Тобто ми виконали наше регіональне замовлення майже на 80 відсотків, якщо бути точним, 79,2 відсотка.

Крім того, в реалізації цієї програми, в презентації є у вас і графіки ті, які побудовані і потенційні учасники. Фактично ми перш зупинили процес

падіння студентів на території Херсонської області, їх збільшили. Це відбулося вперше за 9 років.

Крім того... Ми збільшили майже на 19 відсотків. Крім того, у нас збільшилось на тисячу осіб, на 1191 особа або на 37 відсотків кількість вступників на перший курс в цьому році, при тому для інформації хочу порівняти, що у нас кількість випускників, тобто контингент шкіл 11 класів зменшився на тисячу осіб. Тобто, якщо ми будемо прогнозувати ще минулий рік і коефіцієнти, то збільшення ще буде значно більше. І якраз це все є завдяки реалізації нашої програми.

Крім того, самою принциповою позицією для нас було те, що ми нарешті зупинили падіння відтоку людського капіталу і на сьогоднішній момент наших абітурієнтів на території Херсонської області завдяки якраз впровадженню імплементації цієї програми залишилось 30 відсотків. Тобто ми зупинили і, навпаки, долучаємо наших дітей залишатися в наших вузах і навчатися в нас.

Таким чином, ми після цього результату, впровадження цієї програми і формування вже державного бюджету нашого регіонального замовлення ми змогли акумулювати за галуззю освіти 197 державного замовлення місць ми отримали і 115 регіонального замовлення. Тобто ми підвищили якраз свій регіональний компонент і підготовку майбутніх педагогів, які зможуть піти працювати знову ж таки на нашій території, сподіваємося на це.

В галузі медицини до нас повернеться близько 100 осіб після працювати після закінчення і 32 особи ми прийняли в рамках нашої програми.

В галузі культури ми отримали 19 місць державного замовлення і 8 місць регіонального замовлення.

В галузі фізичної культури і спорту ми отримали 24 місця і 4 місця за регіональним замовленням.

Таким чином, ми бачимо, що динаміка порівняно із минулим роком, коли йде вниз крива щодо вступу, вступної компанії, вирівнюється, піднімається доверху і ми регіональним замовленням можемо корегувати ці всі цифри.

Крім того, в цьому році ми плануємо продовжити реалізацію нашої програми, розширити її, тому що є вже значна зацікавленість з точки зору бізнесу до участі в цій програмі, в нас є успішні практики, коли в рамках цієї програми заводи, наприклад, підприємства замовляють собі підготовку фахівців і мають можливість участі фінансової підготовки цього фахівця. Крім того, ми плануємо розширити межі програми до інших областей шляхом залучення вже сьогодні навчаючих студентів, які навчаються на останніх курсах факультетів, у випадку, якщо вони заключають з нами угоду, приїжджає до нас працювати, то ми готові своїми бюджетами, акумуляцією своїх бюджетів фінансувати таку підтримку. Особливо це стосується медичних спеціальностей, тому що повторюся ще раз, у нас, на жаль, немає поки що медичного вузу. І фактично ми готові до себе сьогодні імпортувати

людський капітал на територію своєї області і залишати його на нашій території. Знову ж таки ми постійно будемо проводити роботу щодо затвердження нашого регіонального замовлення. І сьогодні, уже говорив Андрій Анатолійович, ми також продвинулися у напрямку формування регіонального замовлення по професійно-технічним навчальним закладам, по регіональному компоненту підготовки професійної освіти ми одна із небагатьох областей, яка підняла порівняно з 2015 роком регіональне замовлення, навпаки не скоротила і не закрила жодного професійно-технічного навчального закладу, на 17 відсотків або на 600 осіб. І фактично на сьогоднішній момент виконання регіонального нашого замовлення становить близько 98 відсотків внаслідок коригування тих професій і тих ліцензійних умов до ринку праці якраз завдяки створеній Андрієм Анатолійовичем Ради стейкхолдерів.

Дякую. Якщо будуть питання, коротко у мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам не тільки за ту роботу, а і за прекрасну презентацію. Я думаю, що ці цифри показують головне тут, не зупиняйтесь. І головне, ще раз хочу сказати, впливати на тих, кому ви віддали своїх дітей, я маю на увазі і на виші, і на технікуми, і на коледжі, і на ПТУ. Для чого? Для того, щоб там були відповідні навчальні плани, для того, щоб там був відповідний викладацький склад, щоб там був відповідний розпис, щоб була відповідна якість і так далі. Тобто якщо ви навчили на вчителя математики і він повертається, то він повертається не тільки з дипломом, а він повертається з відповідним рівнем капіталізації.

Шановні колеги, розпочинаємо дискусію. Володимире Віталійовичу. А, ні, ні, Андрій Анатолійович, голова Херсонської обласної державної адміністрації.

ГОРДЄЄВ А.А. Я буквально два слова ще доповнив би. Шановні колеги, я хотів би відмітити, що саме об'єднані територіальні громади були одними з... найбільшими споживачами цієї програми. Фінансування для них було 25 на 75 відсотків, для них це, з їхніми бюджетами взагалі не питання. Загалом для обласного бюджету ми в цьому році передбачили близько 180 тисяч гривень, обласний бюджет. Тобто це, по суті, копійки на фоні того, що ми залишили у себе в регіоні таку кількість дітей, і саме головне, із зобов'язанням відпрацьовувати, працювати в тих місцях, звідкіля вони.

Сьогодні нам важко впевнити або мотивувати киян чи з інших, чи з обласного навіть центру поїхати в Іванівський район нашої області чи в Генічеський район, тому що от бажання є – да? – на наступний рік там є, я не знаю, медична програма по сімейній медицині, але сьогодні з дефіцитом кадрів у півтори тисячі працівників медичної сфери, у тому числі лікарів, прямих лікарів, і старінням кадрів у цій сфері, ми не можемо сьогодні здати на сучасну сімейну медицину. Ця програма, яка запущена, вона була повністю відкоригована профільним Міністерством освіти і зараз навіть ми,

обговорюючи, думаємо, як її покращувати. Але це такий був проект пілотний, тому що юстиція, наприклад, не реєструвала нормативні акти, зсилаючись на те, що немає закону, на підставі якого ви приймаєте такі рішення. Тобто це було повністю регіональний нормотворчий процес. І прохання якраз у тому, щоби і в проекті рішення комітету є, щоби відпрацювати саме от на майбутнє, якщо ми цей досвід будемо кореспондувати на всю Україну, саме те, щоби не було того, що нема... Ну, ми ж знаємо, що стаття 19 Конституції України, ми маємо виключно на законах. У нас законів, на жаль, не всіх... цього немає.

Тому прохання цей досвід дискутувати, вивчити його глобальніше. І я думаю, що на наступний рік ми зробимо ще його, як то кажуть, покращимо. І, дійсно, сьогодні, якщо ми подивимося, державне замовлення, яке надає нам Міністерство освіти, з кожним роком воно все більше падає, і падає, і падає. При цьому старіння кадрів, воно, навпаки, росте. І дефіцит кадрів, який в нас, якщо би ми нічого не робили, в нас би був цей дефіцит і ще би падав так само. Сьогодні ми вже, от як доповів профільний департамент, ми навпаки вже стабілізували і йдемо вперед.

Ну, і, до речі, вирішення соціальних питань – це працевлаштування наших хлопців, які пройшли війну. Сьогодні вони хочуть працювати, наприклад, в рибоохоронному патрулі, в інших там таких от процесах. І їм для цього потрібна вища освіта. Вони вже в свій час щось доказали вже, да, на війні, віддаючи своє життя за оборону, сьогодні вони мають можливість йти вже і в вищі посади, і так далі завдяки тому, що є можливість здобути вищу освіту.

І ще, я повторюсь, 180 тисяч гривень з бюджету на це півріччя, ну, це копійки на фоні того, з обласного бюджету. І плюс 75 відсотків до цього треба додати це з регіональних бюджетів. Тобто це копійки на фоні того, який внесок соціальний робиться саме в розвиток нашої, всієї області. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую.

Володимир Віталійович, будь ласка.

КОВТУНЕЦЬ В.В. Дякую.

Ну, перш за все, я скажу, що цей експеримент треба вітати і скористатися цим досвідом і далі формувати відповідну нормативну базу. Жодного порушення тут немає, оскільки Конституція передбачає, що до повноважень місцевого самоврядування відноситься вирішення питань місцевого значення. Вони вирішують питання місцевого значення. Посилання на Конституцію дає їм всі права.

Треба сказати, що те державне замовлення, яке в нас зараз є, насправді, державним замовленням не є. Ми, коли перший раз доповідали проєкт змін до фінансування вищої освіти, ми намагалися прописати модель саме державного замовлення, окремо і фінансування, здобуття освіти. Ви

пам'ятаєте, це не було сприйнято, тому що дуже складні механізми контролю за цим. І тому цю частину ми поки що законотворчої діяльності нашої, нормопроектувальної діяльності виключили. Я думаю, що досвід Херсонщини допоможе знайти правильні рішення, тому що, я нагадаю, відповідно до Закону публічної закупівлі має бути прийнятий окремий закон про особливості публічної закупівлі на підготовку кадрів. І там мають бути чітко прописані норми в тому числі ті, які використала зараз Херсонщина для того, щоб реалізувати свої... вирішити місцеві проблеми.

Тут є два питання, які мусять нас... змушують нас турбуватися.

Перше. Це якість освіти, тому що за широким конкурсом право на здобуття освіти здобували ті, хто мають високі бали ЗНО. Ви собі дозволили взяти тих, хто має нижчі бали, але вони подолали цей бар'єр "здав-не здав". Тобто шанси здобути освіту вони мають, але вони загалом не зможуть вчитися за тими освітніми програмами, за якими вчаться в Києві. Ваші університети повинні давати інші освітні програми, які починають підготовку, підтягують за курс середньої школи. Я вірю, що це можна зробити. Тобто це перше питання. І автономія університетів це дозволяє, я думаю, що акредитація такої освітньої програми пройнуть.

Друге питання – це дотримання умов контракту. Пройде 4-5,5 років чи вернуться ці люди на робочі місця. Тобто, який є правовий механізм. Я думаю, що тут треба згадати ідею Олександра Володимировича про кредитування. Я думаю, блок дуже розумний, якби частина цих грошей йшла у формі кредитів і погашалися після 5 років відпрацювання робочого місця.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так воно і є. Там, да.

КОВТУНЕЦЬ В.В. Прописано це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прописано.

КОВТУНЕЦЬ В.В. От. Ну, от отакі питання виникають. Але, я думаю, що ми побачимо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, ви погоджуєтесь з проектом рішення?

КОВТУНЕЦЬ В.В. Абсолютно. Так, абсолютно погоджуємося, підтримуємо і бажаємо успіху.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бо там же і вам рекомендувати, що потрібно буде робити.

КОВТУНЕЦЬ В.В. Звичайно. Звичайно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Андрій Анатолійович.

ГОРДЕСВ А.А. Я би ще репліку. Ми зараз нещодавно були в одній із дискусії пам'ятаєте всі, про бал ЗНО для медичних... для абітурієнтів медичного спрямування там, де був певний бар'єр такий, який відсікав відповідно, як казала медична, наприклад спільнота, що це дітей, які не спроможні, там, приймати, там, сприймати науку, там, і так далі. Тарас сказав, зараз директору департаменту про те, що чотири... державне замовлення, чотири вчителя хімії. Хімія – це основа медицини. Як ми можемо в Іванівському районі нашої області чи в якомусь іншому надати медичну освіту тій дитині, яка потім могла пройти той бал, бар'єр для того, щоб стати повноправним, ну, як-то кажуть, мати цю змогу витись далі.

З однієї сторони, якістю треба займатися. Але, з іншої сторони, коли в нас сьогодні по чотири дитини в класі, коли в нас, ну, при всій повазі до наших глибоких пенсіонерів-вчителів, але вони ще, ну, дякуючи їм за це, але все одно, ну, вони цим чотирьом дітям щось хочуть ще, ну, дати якусь науку, це важко зробити з них потім повноцінних абітурієнтів тих чи інших медичних, там, чи інших вузів.

Тому питання в тому, що тут треба комплексно підходити і не ставити одразу відсікальний якийсь бар'єр. Я ще раз кажу, 1500 дефіцит медицини. Хто нас буде лікувати через 5 років? А медика треба вчити 5-7 років. Хто нас буде лікувати? А щоб він був ще лікарем потім, і цей дефіцит, він росте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КОВТУНЕЦЬ В.В. Буквально вчора була дискусія у Першого віцепрем'єра Степана Івановича Кубіва з цього питання. Пропозиція все-таки для медичних спеціалістів як мінімум зняти вимогу 150 балів з української мови. Зняти це. Тому що це насправді не є визначальним для підготовки.

Ну, а все інше, ну, я би сказав так. Що краще, не мати лікаря чи мати ненавченого лікаря? Це зовсім не мати. Тоді принаймні нікого обманювати не буде. Тому аргументація 150, вона виходить з того, поражена кореляція між ЗНО на вступі і результатами іспитів "Крок 2", "Крок 3".

Так само, як у нас по "Праву". Кореляція складає 71, більше 71 відсотка. Це означає, що люди, які мають невисокі бали ЗНО, вони не можуть мати високі вихідні результати. І тому, якщо ми хочемо мати хороших лікарів, треба брати людей з високими результатами ЗНО. От і все.

Тому, сперечатись з Міністерством охорони здоров'я стосовно 150 з хімії, біології і фізики, ну, я не бачу аргументів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Віталійович, а ще краще при цій моделі зробити так, щоб діти в Іванівському районі, в Чаплинському і так далі мали доступ до якісної освіти, такої ж, як і в Києві. Ще хочеться, щоб були розділені чітко вступ від навчального процесу далі і від отримання диплому, і так далі.

Тобто це комплексне питання. Якщо ми тільки йдемо шляхом того, що сказати 150 балів і відсікаємо, я вам хочу сказати, нічого гарного від цього не буде, от.

Андрій Анатолійович.

ГОРДЕСВ А.А. Я ще одну хвилинку, шановні колеги. Проти минулого року ми згідно прийнятих вами законів (*не чути*) , да, ми прийняли 71 кримчанина до наших вузів, проти 19-и минулого року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В чотири рази.

ГОРДЕСВ А.А. Це завдяки прийнятим вашим законам і тієї кампанії, яку ми проводили у нас... Це тільки в нашій області. А ще поїхали діти в Запорізьку, Одеську і так далі області.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Дякуємо.

Хто з народних депутатів хоче сказати. Іван Григорович? Підтримати. Тарас Дмитрович, будь ласка.

КРЕМІНЬ Т.Д. Шановні колеги, ми дуже рідко використовуємо таке поняття як прикордонні області, як відтік кадрів, як величезні проблеми у частині фінансування освіти, науки, культури, медицини. Але, як правило, дуже мало рішень, а ті рішення, які насправді є, вони не знаходять масової підтримки. Я вважаю, що, як уже сказано у проекті рішення по другому питанню, справді цей проект можна було зробити за рахунок співфінансування з державним бюджетом і поширити його на території, ну скажімо, хоча б трьох південних областей, звичайно, Миколаївської і, звичайно, ще Одеської. Чому? Бо "руський мир" планували будувати на півдні, ми маємо спільні проблеми, ми маємо морське узбережжя, тобто віддаленість від південних сусідів, але, з іншого боку, ми маємо близького кримського сусіда, ми розуміємо чутливість до півдня з боку інших регіонів, розуміємо настрої на півдні, власне, України. І не підтримувати Херсонщину, як і південь України, розуміючи те, що вони по суті є південним кордоном не тільки сухопутним, але і морським, але і повітряним, це я вважаю, було б значно некоректно. Тому у мене ініціатива, крім усіх тих, які були сказані, звичайно, провести аналогічне засідання на рівні віце-прем'єр-міністра Степана Івановича Кубіва. Якщо ми справді говоримо про те, що треба підтримувати такі гарні ініціативи, то давайте їх підтримувати.

Що стосується тих речей, які вважаю дуже важливі не тільки для Львівської області, але і для півдня України, – це, звичайно, студентські гуртожитки і це, звичайно, соціальне житло для педагогів і у Миколаєві, і в Херсоні, я вже не кажу за периферію. Житла для молодих спеціалістів, у тому числі лікарів, у тому числі вчителів, особливо у контексті прийнятого Закону "Про освіту" у найближчій перспективі ми мати не будемо, бо

розуміємо, що для того, щоб затримати молодого спеціаліста десь за 5 кілометрів до зони розмежування, недостатньо житла, повинні бути якісь нормальні мотивуючі фактори.

Звичайно, для порівняння з Геннадієм Геннадійовичем Москалем я висловлюю вдячність Андрію Анатолійовичу за те, що він, маючи величезну кількість представників різних національностей корінних народів, справді, є головним стабілізуючим фактором. І ми не маємо заяв від імені Гордєєва до Туреччини, інших країн...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Анатолійович, ти головний стабілізуючий фактор.

КРЕМІНЬ Т.Д. ... обмежуються права. Тому, я вважаю, що навчальне забезпечення, науково-методичне забезпечення освітнього процесу в тому числі з використанням нових технологій, підручників, які можна використовувати у навчальному процесі написаних мовою корінних народів та національних меншин це теж принципово важливо. Я боюся помилитися, але, мені здається, є така ситуація для кримських татар, є точно така ситуація для шведів, які проживають у селі Зміївка і так далі.

Що стосується Міноборони. Точно така проблема як і у нас. От у нас на території Миколаївщини близько 40 військових частин, всі сплачують податки і ніхто не розуміє, де вони розчиняються. Але ми маємо кожного тижня сенсацію на рівні Міноборони, того затримали, того затримали, того затримала. І я розумію, що по року це не менше 50 мільйонів, які десь губляться на рівні переоблаштування чергових військових частин і всього іншого.

Тому зрозуміло, що цей моніторинг повинен бути зрозумілим і нормальним. І тут треба виходити з того, якщо кошти залишаються в місцевих бюджетах, вони в тому числі повинні йти на перепідготовку або підвищення кваліфікації, реабілітацію військовослужбовців, які залишили військову службу.

Три роки поспіль ми говоримо про обсяги державного замовлення, які формуються за рік до нового навчального року Мінекономрозвитку. І зрозуміло, що тут повинен бути, в тому числі регіональний аспект. Не можна під один рівень говорити про студентів, які перебувають в національних університетах, десь у центральній Україні, на Харківщині, Дніпропетровщина, Львівщина і південь України. Ми розуміємо, що тих обсягів, які є недостатнього. Фінансування, яке в тому числі могло би піти на поліпшення матеріально-технічної бази цього недостатньо. І якби не ініціативи окремих народних депутатів, то не мали би ні стадіонів, ні майданчиків, ні ремонтів, ні заміненних вікон. Хто не вірить, приїжджайте до нас на південь.

Що стосується проблем, які можна вирішити на рівні Мінтрансу. Ясно, що одними лікарями ми нічого не вирішимо. Для того, щоб говорити про

гуманітарний пояс, треба щоб люди були максимально мобільними. Люди старшого покоління не виїжджають з сіл і з районів це, очевидний факт, вони не бачать великої України. У нас є проект ми запрошуємо вчителів, класних керівників, директорів шкіл до Києва на екскурсію до Верховної Ради. Є люди, які не бачили столицю 10-15, а хто і більше років. Тобто ця законсервованість в умовах обмеженого доступу до інформації, часто викривленого, навантаженість по роботі, вона дає свої сигнали. Тому зрозуміло, що одним потягом Херсон-Львів обмежитися чи Херсон-Київ недостатньо. Ми в цьому розумінні значно обмежені, у нас немає навіть швидкісних потягів. Є один "Інтерсіті", який зробили з плацкарту, ну це величезна ганьба. Тобто ми можемо вивозити Західну Україну в Польщу, але коли південь України не бачить центру, то це величезний мінус.

Що стосується Мінрегіонбуду? Близько місяця тому Херсонщина приймала міжнародний захід, присвячений програмі Мінрегіонбуду "Молодіжне житлове будівництво". І величезна проблема, яку ми сьогодні маємо, якщо говоримо за об'єкти соцекономрозвитку, це величезна черга до садочків ми будемо говорити про ці 70 тисяч незабезпечених дошкільною освітою дітей. Але з іншого боку, а хто буде будувати садки, якщо органи місцевої влади не можуть контролювати, як правило, приватних забудовників, в тому числі. У нас є садочки, які були в 90-ті вони в нас стали, або приватними помешканнями, або приватними компаніями і ця черга величезна. Побудувати за один рік чи за два такий обсяг і таку кількість таких закладів це не реально, це так само, як відремонтувати всю школу.

Що стосується шкіл. Я розумію, що для Херсонщини точно така це проблема і це добре, що є співфінансування й розуміння на рівні обласної, районної влад. От два опорних заклади Миколаївщини у нас зруйновані, вони просто розсипалися. Точно така ситуація, я думаю, всюди якраз через те, що незадовільний стан проведення будівельних робіт у відповідний період, неякісна експлуатація і, звичайно, відсутність коштів на проведення елементарної експертизи під час проведення теплосанаційних робіт якраз призводять до таких величезних і проблемних наслідків.

Ще одна дуже велика проблема, про яку треба обов'язково говорити, це великі платники податків. Херсонщина, як і Миколаївщина має компанії-мільярдери, які, так склалося, зареєстровані як великі платники податків в Одесі. У нас "Нібулон" зареєстрований в Одесі, в нас "Сандора" зареєстрована в Одесі, "Мінагро" зареєстрований в Одесі.

Одними кавунами економіку регіону підняти неможливо. Кошти підприємств, які розташовані територіально в Херсонській області, повинні йти в бюджет цієї області. І я, звичайно, підтримую Одесу, я люблю Київ, я люблю Львів, але немає в нас доріг, у нас немає можливостей для розгорнення соціальних проектів. Ми тішимо себе тим, що цим пілотним проектом ми можемо це все вирішити.

Ми можемо це вирішити тільки тоді, коли буде комплексний підхід: Міністерство, Кабінет Міністрів, буде державне розуміння того, що прикордонні області – вони особливі, те, що ми маємо величезну політичну складову, в умовах якої національні інтереси повинні бути вищі за будь-які інші. Ми знаходимося і перебуваємо у стані війни, і тому південь України має бути максимально почутий, підтриманий, і наші позиції, півдня України, Херсонщини, в тому числі, повинні бути реалізовані у повному обсязі.

Тому я за те, щоб цей проект був як пілотний, ми його подали на конкурс проектів, якщо ще не подавали, Мінрегіонбуду, він отримав відповідне співфінансування з Державного бюджету, і поступово ми поширювали цей позитивний досвід на територію інших областей, бо в першу чергу розмова йде не про Херсонщину, розмова йде про те, чи зможемо ми створити молоді необхідні умови, щоб вона залишалася, здобувала освіту, була максимально мобільна, відповідала сучасним критеріям до молоді людини і приносила величезну користь своїй..... ..

Тому я підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто ще з народних депутатів? Ні? Тоді голосуємо – да?

Хто за те, щоби прийняти проект рішення комітету щодо другого питання, прошу проголосувати. Хто – за? Проти? Рішення прийнято. Одноголосно.

Переходимо до третього питання про роботу органів виконавчої влади щодо введення...

Я ще раз хочу подякувати, Андрій Анатолійович, Євгеній Анатолійович, вам знаєте чому... да, дуже просто от 308 людей отримали шанс в цьому житті 308, ну це конкретна робота, хто би, що не говорив, а якщо 308 дітей мають свої перспективи це означає, що ми йдемо в правильному напрямку.

Третє питання: про роботу органів виконавчої влади щодо введення в дію новобудов і об'єктів не завершеного будівництва у сфері освіти й науки України.

Шановні колеги, є пропозиція, всі матеріали готові, щоб не розгорнута я думаю там вже немає дискусійних питань. Тому, будь ласка, Володимир Віталійович, перший заступник міністра освіти.

КОВТУНЕЦЬ В.В. Дякую, Олександрє...

Шановні народні депутати, дуже коротко мова йде в першу про заклади дошкільної освіти. Зараз ми маємо в підсумку суттєве збільшення кількості місць для дошкільної освіти це плюс 13 тисяч і в тому числі 9 новобудов, відновлених реконструйованих майже 30 закладів і так далі. Тобто переважно це за рахунок будівництва комунальних закладів. Є доручення Прем'єр-міністра...

Є доручення Прем'єр-міністра двом міністерствам: Міносвіти і Мінрегіонбуд розробити програму ліквідації черг в дитячі садочки до 2020 року ми зараз над тим працюємо.

Багато зроблено зараз для середньої освіти. Тільки в 2017 році введено в експлуатацію 29 шкіл і реконструйовано 86, з цих 86, 21 школа реконструйована в Донецькій області це надзвичайно позитивно, це абсолютно нові заклади, які виглядають по-сучасному з прекрасним обладнанням. Недавно в Покровську це школа, в якій можна уже позаздрити. Таким чином зараз за рахунок запровадження системи опорних шкіл та філій ми маємо 348 шкіл, які мають понад 700 філій. Але є проблема, особливо для таких великих міст як Київ, коли ведеться щільна забудова, і забудовники не можуть не можуть нести жодної відповідальності за забезпечення школами, дитячими садочками. Є приклади, от на Троєщині, коли забудований мікрорайон, садочок ще побудували, але відповідно до зобов'язань школу так і заморозили. З трудом школу віддали КМДА, з трудом, з великими труднощами.

Тому є потреба внести зміни до статті 40 Закону "Про регулювання містобудівної діяльності" для того, щоб великі забудовники брали не пайову участь у побудові об'єктів соціальної сфери, а самостійно, якщо вони забудовують цей мікрорайон, вони повинні там будувати також школи і передавати їх у комунальну власність.

Коротко про вищу освіту. Є доручення розробити програму "Студентський та учнівський гуртожиток". Цю програму треба робити, особливо по учнівській, ми маємо на меті запровадження 12-річки з 27-го року. До цього треба готуватися. Але було кілька спроб, починаючи з 2006 року розробити програму "Студентський гуртожиток", зараз ці роботи... у 10-му році ці доручення Президента не були виконані, зараз це заблоковано Постановою Кабміну 710 "Про ефективне використання державних коштів", якою забороняється прийняття нових державних програм. Зараз я думаю, що принаймні будівництво гуртожитку Львівської політехніки для цього будуть знайдені ресурси, але це локальні такі речі, які не вирішують проблем.

Стосовно вищої освіти і профес... переважно вищої освіти, зараз я скажу, що є проблема недобудов, у нас багато об'єктів законсервованих, є проблема аварійних об'єктів. Ми зараз складаємо такий реєстр, незважаючи на проблеми, які виникали з безпекою, з пожежами і всім іншим, є можливість за рахунок коштів резервного фонду в першу чергу зайнятися аварійними об'єктами і будемо шукати можливості добудови. Наприклад, зараз добудовує свій навчальний корпус Острозька академія, і її проект включений в програму...

_____. Інвестиційний проект.

КОВТУНЕЦЬ В.В. Інвестиційний проект включений в програму на наступний рік. Але я просив би звернути увагу, що при затвердженні

бюджету може виявитися, що на всі проекти, які підтримані урядовою комісією, можливо, просто не вистачить грошей в наступному році. Сума, яка передбачена на ці інвестиційні проекти суттєво менша.

Основна частина робіт у середній дошкільній освіті реалізується за кошти Державного фонду регіонального розвитку, обсяг його складає 3,5 мільярди на цей рік. З цих 3,5 мільярдів більше 1 мільярда йдуть тільки на заклади освіти. Це, що я називав побудовано в областях, реконструйовано, це зроблено переважно за кошти регіонального розвитку.

Невеличка участь, невеличка частка коштів може бути потрачена спільно на вищі навчальні заклади. Але це переважно об'єкти комунальної власності. Зараз там реалізується всього 76 проектів от. Реалізується 283, а всього включено 767 проектів на суму, я вже сказав. Тобто майже третина, майже третина коштів Фонду регіонального розвитку вони витрачаються на потреби освітян. Дякую.

І на закінчення, ще хочу сказати одне зауваження, виникла проблема пожежної безпеки. Після пожежі в університеті в Києві, в Одесі трагедія сталася, ми з'ясували, що практично в жодному закладі освітянському немає протипожежної сигналізації.

За попередніми розрахунками в нас має залишитися на рахунках місцевих бюджетів вже зараз є невикористаних 5,5 мільярда гривень освітньої субвенції. І до кінця року ця сума буде складати біля 7 мільярдів не використано. Ми повністю виплачуємо заробітну плану, перерозподіли зробимо таким чином, щоб всюди була виплачена заробітна плата, але кошти надлишкові є. Ми будемо наполягати на тому зараз...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так давайте впишемо це в рішення?

КОВТУНЕЦЬ В.В. Можна записати. Фахівці готують проект розпорядження Кабміну, за яким ці гроші, в першу чергу, мають бути спрямовані на обладнання протипожежною сигналізацією, особливо тих приміщень, де діти, учні сплять, і багатоповерхових приміщень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Володимир Віталійович, давайте, ми можемо два пункти тоді дописати, цей пункт щодо коштів, які зекономлені, да, повинні бути направлені на ці речі. І друге, там же є економія коштів від стипендій, яка йде окремою програмою. Може також, оскільки Мінфін не хоче віддавати цих коштів, може також їх записати і спрямувати їх на технологічне переобладнання студентських гуртожитків. Тому що це буде зрозуміло, стипендія, да, природа стипендії така, що якщо вони не отримали... тому що, да, то ці кошти можуть бути витрачені на технологічне переобладнання студмістечок. Давайте впишемо це. Ви погоджуєтесь, да, тоді?

КОВТУНЕЦЬ В.В. Я абсолютно погоджуюсь, це один з варіантів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, добре.

КОВТУНЕЦЬ В.В. Це понад, орієнтовно понад 600 мільйонів буде зекономлено і можна використати, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так супер, якщо, наприклад, той же університет там 2-3 мільйони зможе використати на технологічне переобладнання, утеплення або якісь сонячні і так далі, колектори поставити, чому ні.

КОВТУНЕЦЬ В.В. Я повинен сказати, що це не зекономлені кошти. По розрахункам по 3,4 мільярди ми просили; насправді ми по максимуму маємо стипендію по нормативах, гроші є невикористані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, добре.

Хто з народних депутатів хоче сказати? Іван Григорович. Ірина Мирославівна Констанкевич. Будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Дякую, Володимире Віталійовичу, за інформацію, вона дуже важлива, оскільки ми всі розуміємо, що потреби нашої освіти на такі об'єкти є дуже великі, і кожна область має значну кількість і дитячих садочків, які потребують і реконструкції або будівництва нових шкіл, і університети теж мають великі проблеми.

Я би хотіла до вас звернутися з проханням у тій ситуації, яка сталася у нас на Волині у серпні нинішнього року, у Любашівському коледжі обвалилася стіна. І це велика проблема, через те, що зараз студенти і учні навчаються у гуртожитку, тобто у приміщеннях, які тимчасово пристосовані до навчального процесу. Окрім того, там проблеми є з котельною і може таке статися, що діти просто-таки не зможуть учитися, а це 600 студентів. Тому я би просила, що доки комісія працює, а вона ще не дала свій висновок, але за попередніми обрахунками це до 15 мільйонів гривень все ж таки включити даний об'єкт у фінансування на 2018 рік, а в цьому році, можливо, з аварійного фонду, з резервного фонду виділити хоча той мільйон на котельню, яку потрібно для цього навчального закладу.

КОВТУНЕЦЬ В.В. *(Не чути)*

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Так.

КОВТУНЕЦЬ В.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно.
Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Так, я зрозуміла. Я тоді, як народний депутат, там, де не доопрацьовує директор, а директор, то я візьму на себе цю ініціативу допомогти і студентам, і мешканцям Любішівського району.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірина Мирославівна.

Шановні колеги, може, як? Будемо приймати, да, я думаю, рішення? Розгорнуте, нормальне, зауваження...

КИРИЛЕНКО І.Г. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. З доповненнями.

КИРИЛЕНКО І.Г. Протягом трьох місяців все вирішити. Міністерство згодне?

_____. *(Не чути)*

КИРИЛЕНКО І.Г. Протягом 3-х.

КОВТУНЕЦЬ В.В. Що зможемо – поміняємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, Іван Григорович, я хочу сказати, в будь-якому випадку позитивні зміни є. Ну, почали працювати. Якби там не було, буде багато проблем, ми бачимо ці проблеми, розтяжки бачимо. Але головне, щоб працювала команда, яка хоче щось змінити, да. Я також, я там незадоволений, ми там пробиваємо цей Закон про стипендіальне забезпечення і так далі. Але в цілому машина повинна розгорнутись так, щоб студенти побачили.

Я також незадоволений тим же широким конкурсом і так далі. Ми ж розуміємо, що відбувається. Але, наприклад, да, ви ж бачите, ми ж не тільки сидимо, да, а й працюють програми територіальні, да, щоб це якимось зкомпенсувати. Так, що давайте голосуємо, а тоді, якщо зауваження немає...

Хто – "за"? Проти? Рішення прийняте. Дякую за це питання.

Далі йдемо. Так, це у нас, зараз, четверте питання – проект Закону про внесення змін до Закону України "Про охорону прав на сорти рослин" (щодо повноважень Кабінету Міністрів). Авторів у нас немає, ні Князевича, ні Поплавського.

Шановні колеги, не будемо тоді розглядати, як ми домовились, щоб не було...

П'яте питання: проект Закону про внесення змін до пункту 14 розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність". Представник уряду доповідає і Іван Григорович, співдоповідач. Хто?

Максим Віталійович Стріха, будь ласка, заступник міністра освіти й науки України.

СТРІХА М.В. Вельмишановний виконувач обов'язки голови комітету! Вельмишановні народні депутати! Проект Закону виник, тому що чинними Прикінцевими положеннями було передбачено доручення Кабінету Міністрів розробити в шестимісячний термін відповідні зміни до господарського, бюджетного та податкового кодексів, покликані врахувати особливий статус новоствореного фонду досліджень України.

Згідно з дорученням Прем'єр-міністра України головним виконавцем по цьому дорученню було визначено Міністерство фінансів України. І Міністерство фінансів України посіло тут категоричну позицію в зв'язку з тим, що цей особливий статус самим законом не визначений, що самим законом фонд дослідження визначений, як державна бюджетна установа. Відтак, розробляти такий Закон про внесення змін до бюджетного, господарського і податкового кодексів немає потреби. Це аргументація Міністерства фінансів на якомусь етапі була сприйнята урядом. Відтак, уряд... Міністерству освіти й науки було доручено внести законопроект, який і було внесено – такий формальний бік справи. Неформальний бік справи полягає в тому, я сюди щойно з засідання наукового комітету, який зараз відбуває вже перше повноформатне засідання, про яке було повідомлено, який займається зараз: а) підготовкою спільно з міністерством нормативної бази під формування нового фонду досліджень, де є багато і проблемних питань. Цебто контури фонду досліджень де в чому досі незрозумілі. От відбувся дуже важливий семінар, очевидно, будуть дискусії і будуть рішення. І з другого боку, уже зараз зрозуміло, що Науковий комітет стане майданчиком для напрацювання змін до Закону "Про науково-технічну діяльність", що теж на часі сьогодні, називалися від точкових змін, скажімо, голова Ідентифікаційного комітету Рябченко сьогодні сказав, що провести другу процедуру засідання Ідентифікаційного комітету без відшкодування для іноземних членів він уже не береться, до більш загальних змін. От сьогодні звучала така думка, що у зв'язку із переформатуванням освітянських законів, очевидно, доцільно було б певні невластиві саме наукові функції змінами Закону "Про вищу освіту" перенести від НАЗЯВО, у сфері якої це саме якість вищої освіти, у Науковий комітет Національної ради, де зосереджені відповідні наукові функції.

Відтак нас попереду чекатиме велика робота про напрацювання змін до Закону "Про науково-технічну діяльність". Майданчиком для напрацювання змін логічно зараз буде Науковий комітет Національної ради. І міністерство всіяко цей комітет у цьому підтримуватиме. А доля цього закону вона логічно вирішиться з тим, як... Доля, вірніше, того, чи треба вносити, чи не треба зміни до Господарського, Податкового і Бюджетного кодексів логічно вирішиться тоді, коли стане зрозуміло контури положення про сам фонд, ті особливості. Бо, з іншого боку, сам Науковий комітет на цей момент ще не

має бачення, які, власне, особливі положення слід враховувати у законі. От буде ясно контури, внесемо це, підготуємо, спільно внесемо на комітет. З цього погляду щодо цього закону от міністерство внесло його, бо мусимо внести. А яке рішення правильне депутати ухвалять по ньому, от таке воно і буде правильне.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У мене питання, Максиме Віталійовичу, перед тим, як Івану Григоровичу слово надам. Питання: а які ви функції хочете передати НАЗЯВО? Просто дивіться...

СТРІХА М.В. Я нічого не хочу, бо я не можу хотіти. Я говорю проте, що йдеться... Скажімо, на НАЗЯВО покладено функції так само певні щодо визначення пропозицій щодо дослідницьких університетів тощо. Це пов'язано з науковою діяльністю, а не більшою мірою ніж з якістю вищої освіти.

І, очевидно, такі функції, які більше стосуються до науки, бо, зрозуміло...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, перерозподіл зробити?

СТРІХА М.В. Так. Це внесення в два закони. І, очевидно, і, очевидно, є певні функції НАЗЯВО сьогоднішні, які мають більш науковий характер ніж освітні. І оскільки вже, ну, слава Богу, успішно... І все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, зрозуміло. Для мене зрозуміло, дякую.

СТРІХА М.В. А все те, що освітнє, то, безумовно, НАЗЯВО. І ніхто на це претендувати не буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Іван Григорович Кириленко, народний депутат України. Будь ласка. Ага, будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. Наукова і науково-технічна діяльність на 90 відсотків – ваше дитище. Ми працювали разом. Але ви душу й серце вклали сюди. Ця стаття, яку пропонується вилучити, така скромненька-скромненька, абзац 17 пункту 14 "Прикінцеві та перехідні положення": "Передбачити, що Кабінет Міністрів в шестимісячний строк має розробити та подати на розгляд Верховної Ради України проекти законів про внесення змін", те, що ви говорили, в різні кодекси стосовно особливого статусу Національного фонду досліджень України. Підкреслюю.

Але діяльність фонду регламентується статтями 20, 21, 41, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55 і "Перехідними положеннями". Прибираючи невеличкий абзац

17 пункту 14, ми по суті, ці статті, повинні теж хоронити, вони ні до чого. Яка тут, де тут "собака зарита"?

СТРИХА М.В. Вельмишановний Іване Григоровичу.

КИРИЛЕНКО І.Г. Я, це ж, де тут "собака зарита"? Джерелами фінансових надходжень фонду можуть бути добровільні внески юридичних і фізичних осіб, у тому числі нерезидентів України і інші джерела, незаборонені законом.

Так от, коли ми розглядали цей проект закону, пам'ятаєте, у вересні місяці, ми ж домовились, що ці питання у нас вирішує Науковий комітет Національної ради України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

КИРИЛЕНКО І.Г. Тобто ми максимально залучаємо те, що ми називаємо громадянське суспільство, яке формалізовано зараз захищено законом, його функції, громадянського суспільства, яке нам допомагає у всьому.

Так от, у зв'язку з тим, що науковий комітет повинен це все узгоджувати, він категорично проти. Він говорить, що це приведе до фактичної відмови від реалізації стратегічної мети – забезпечити всі умови для ефективної діяльності фонду і суттєво обмежить можливість міжнародної співпраці.

На декількох засіданнях комітету в нас піднімалося питання, що ми у зв'язку з бюрократією нашою, нерегульованістю закону, ці всі кодекси, які не стикуються, ми втрачаємо колосальні іноземні кошти. Тут ректори сиділи, пам'ятаєте, віце-президент Академії наук виступав, що, ну, на такому жебрацькому державному фінансуванні ми ще й не можемо отримати зарубіжні кошти у зв'язку з цими всіма проволочками, нестиковками, податками і так далі, і так далі. Начебто цей закон, який ми прийняли з вами, це все врегульовує і дає вам відсилочну норму протягом року внести пропозиції. Від прийняття закону вже пройшло два роки, у грудні місяці буде два роки, і ми вносимо зміни в те, що нам не під силу або не хочеться робити. Це в перекладі на просту людську мову.

Проти той орган, який за це відповідає, і цей документ буде внесений у Верховну Раду. Верховна Рада вас не підтримає, міністерство не підтримає. Уряд, звичайно, міністерство не вносить, а вносить уряд – не підтримає. Виконувати все рівно закон доведеться. У 90 відсотків у букву кожного внесли ви свою душу. І ці статті, і ці пропозиції, і національний комітет, і фонд – теж "ваше дитинство", яке ми палко вітаємо і ні в якому разі не дамо загубити. Воно пока, это дитя, во чреве, хай воно народиться – все!

Ми будемо голосувати в залі проти такої ініціативи уряду. Не звужуйте можливості цього "куцоного" утримання науки, не звужуйте можливості там,

де в нас можуть бути спонсори, там, де в нас можуть бути іноземні нерезиденти інвесторами, там, де ми можемо гранти отримувати. Дайте хоч якийсь... хоч кислородну подушку. Вибачте, кисневу подушку.

Я розшифрую так: пропозиція – не підтримати, бо не підтримує національний комітет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відхилити.

КИРИЛЕНКО І.Г. Той, який повинен сказати був слово. Ми на комітеті це розглядали, комітет вирішив, що ні, хай скажуть ті, кому ви це довірили. Тим, кому довірили, сказали, нельзя это делать, нельзя! Нельзя з двома "з".

СТРІХА М.В. Вельмишановний Іване Григоровичу, я вважаю, що от коли вносився цей закон, на жаль, ще Наукового комітету не було. Зараз з'явився дуже поважний аргумент: справді, закон був розглянутий, непідтриманий Науковим комітетом. Через те я от, ну що можу сказати, я дисциплінований чиновник, що народні депутати матимуть всі підстави проголосувати так, як ви сказали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Віталійович, тут просто питання ще йде таке загальне, тобто приймаються закони, більше того, ми приймали такі закони, які, ну, фактично писало міністерство, прощтовхували його, тут доводили його, ми збирали круглі столи, все зробили, провели роботу відповідну з народними депутатами. Ви ж знаєте, зібрати там 250 голосів, це ж не так просто...

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, дуже багато. 267 там, я напам'ятаю.

Тобто, ну, зроблена робота, ну, ми свою роботу зробили. От я вам скажу таку річ: хтось погоджується, ні, але комітет зробив свою роботу, хтось критикує там Закон "Про освіту". Я вважаю, що дуже багато чого зроблено: 1700 поправок, 1098 враховано. Текст першого читання і другого – це різні речі. Зробили це. Ми зробили свою роботу, таки зробили. Ну, як так можна, 2 роки фактично, от дивіться, фонду немає. Немає фонду, це не просто немає фонду, це означає, що до сих пір молоді науковці не мають грантового доступу до коштів. Що це означає? Що не працює система і надалі наша молодь виїжджає за кордон. От для мене все дуже просто. Я ж сам це проходив і розумів, навіть будучи там проректором, оця вся бюрократія так працює, що ти ж, я перепрошую, без начальника нічого не зробиш. Це означає, що ти приходиш, повинен домовлятися з ректором, домовлятися з головним бухгалтером, пішло-поїхало. Після цього ти кажеш: та пішло воно... Навіщо мені там такий проект і так далі, якщо його неможна...

Тобто ми, для мене розуміння було того, що ми дали якраз потужний меседж молодим людям не від'їжджати, а створювати тут велику додаткову вартість для країни. Ну, я так це розумію. Якщо це не запрацювало, ну, тоді соррі, навіщо той закон був? А що він змінив, от скажіть, от який Закон "Про вищу освіту", що змінив?

СТРІХА М.В. Вельмишановний Олександрє...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому... я зараз... я закінчу. Тому я це звертаюсь до вас ще чому, прийняли тепер Закон "Про освіту", і якщо і він так буде імплементуватись... ну я вам чесно скажу, то це буде, взагалі, погано.

Максим Віталійович, ми все розуміємо, добре.

СТРІХА М.В. Про молодь я лишень одну річ скажу ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, а про молодь – це святе.

СТРІХА М.В. Все-таки національний науковий фонд це дуже важливо, хоча не єдина ланка цього закону.

Я радий доповісти членам комітету, що в рамках міністерського конкурсу для молодих науковців, ініційованого Радою молодих учених, торік було підтримано 79 проектів, цього року підтримано додатково 123 проекти і наступного року 15 відсотків бюджету міністерства буде розподілятися саме за цим конкурсом для молодих вчених. Додатково є підтримка для молодих учених через Державний фонд фундаментальних досліджень, ви знаєте гранти для молодих докторів і для молодих науковців, звичайно, обсяг цієї підтримки недостатній. Хоча тут міністерство діє, на жаль, ви теж розумієте, в рамках бюджету затвердженого Верховною Радою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Віталійович, ми все це розуміємо і знаємо, не про це мова. Запропонований абсолютно новий інструмент доступу до фінансових ресурсів. От, де немає значення, хто ти, головне, що ти пропонуєш і яким чином ти це хочеш реалізувати. От як, наприклад, той же "Tempus", там не залежить з ким ти в яких стосунках знаходишся, головне, який ти подав проект і ти виграєш, і ти розумієш, що ти мав ідею, ти написав гарний проект, ти його виграв і ти далі відповідаєш за імплементачію. Все, що робиться через міністерство... робиться... Максим Віталійович, я ж сам приймав участь у проектах і сам приймав участь в оцінюванні і так далі. Я знаю як це робиться, але в будь-якому...

СТРІХА М.В. Вельмишановний Олександрє Володимировичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

СТРІХА М.В. Європейські експерти оцінили якраз ці міністерські конкурси, як єдині конкурси, які в Україні більш-менш відповідають тим вимогам, які...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Віталійович...

СТРІХА М.В. ... прийняті в Європі через те, оскільки це, даруйте, наші діти ще, які дуже хотіли зробити прозоро...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Віталійович.

СТРІХА М.В. ... після молодих учених експертували самі молоді вчені, кожен роботу експертували п'ять експертів, відкидалися верхня і нижня оцінка, бралися три середні – це європейська практика – по тому робився об'єктивно рейтинг. І, от, хто був нагорі рейтингу, отой отримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Віталійович, тогдa навіщо ми приймали Закон "Про наукову і науково-технічну..."?

СТРІХА М.В. Через те, що це створить додаткові дуже важливі можливості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто хоче?

(?) СКРИПНИК О.О. У мене питання просте, може, дурацьке, я завжди дурацьке питання задаю. А за що ми боремось? Я не можу зрозуміти. Ви мене заплутали повністю. За що боремось, поясніть.

СТРІХА М.В. А з фондом ми зараз вже на фінішній прямій, слава Богу. Повірте, процес створення Наукового комітету був настільки складний, що було дуже легко оступитись і цей процес опустити до того, що ми, врешті-решт, отримали з НАЗЯВО. Слава Богу, ми, от, пройшли всі ці "камені" і поки що сконструювали орган, якому вірить громадськість, який почав працювати і дасть положення про фонд, який ми всі будемо підтримувати. І ми будемо уклінно просити народних депутатів, щоб вони теж поборолися і максимально великий бюджет для цього фонду зробили,.....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно. Дякую. Іван Григорович, Іван Григорович, будь ласка, закінчуємо. Ми голосуємо вже. Відхилити.

СКРИПНИК О.О. Вибачте, це як в старому єврейському анекдоті, "і ти прав, і ти прав, і ти прав". Слухайте, ну, дайте "дурним" народним депутатам якусь ясність, щоб ми розуміли, я не знаю.

КИРИЛЕНКО І.Г. *(Не чути)*

..знаходиш, що на чем-то надо економить, господин Прем'єр-міністр.
..на культурі... Так за що ж ми тоді воюємо?

СКРИПНИК О.О. І я не розумію, за що ми зараз боремося? За що ми боремося?

КИРИЛЕНКО І.Г. ...який вложив душу в цей закон і каже, *(не чути)* , тому треба скасувати. А ми говоримо, ні, скасовувати не будемо. Ви, те, що "народив", виконувати. Оце і все.

СКРИПНИК О.О. А чого він, він же шанована людина, чого він за це, поясніть. Розумієте, я ж не можу, ви мене ставите, ви мене ставите в абсолютно незручне положення. Я між вами не можу, між вами двома ... Я не можу голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, все!

СТРІХА М.В. Я ще раз хочу наголосити, що відповідальним по цьому пункту було визначено, на жаль, не наше міністерство, Міністерство фінансів. І категорично Кабінетом Міністрів, що для нас є важко Міністерство фінансів мало категоричну позицію, яка видалася в цей законопроект. Все інше я прокоментував.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все! Закриваємо дискусію. Все. *(Шум у залі)* Так, все, закриваємо дискусію, голосуємо.

Ітак, пропозиція є відхилити. Прошу проголосувати. Хто – за? Проти? Утримався? Все, добре. *(Шум у залі)*

Так, шановні колеги, йдемо далі.

Шосте питання. Проект Закону про внесення змін до статті 62 Закону України "Про вищу освіту" (щодо визначення частки студентів, які мають право на отримання академічної стипендії). На жаль, шановні колеги, ми домовилися так, що тепер питання будуть подавати підкомітети. На жаль, сьогодні не відбулось засідання підкомітету відповідного. Шановні колеги, ми ж домовлялися, все, підкомітет готує, виноситься на это... для того, щоб не було ніяких розмов щодо того, що щось там...

Тому є пропозиція все-таки провести підкомітет. Я думаю, що ми знайдемо таку можливість і приймемо рішення. Чому? Тому що це альтернативний проект до вашого проекту, тому це потрібно зробити. Або давайте зробимо виключення і можемо там його відхилити або ні. Але краще все-таки пропустити через підкомітет, тому йдемо далі.

Сьомий пункт: "Різне". Про внесення змін до складу роботи Комітету з питань науки і освіти на період сьомої сесії. Шановні колеги, до речі, у нас 24 і 25 засідання, точніше 25, а 24 ми переїжджаємо до Слов'янська і до

Краматорська. Хто з народних депутатів, окрім мене, зможе поїхати? Буде дуже важливий виїзд, чому? Дуже велика кількість питань у людей і щодо Закону "Про освіту", і щодо мовної статті, і щодо реалізації, і так далі. Потрібно з людьми зустрічатися, потрібно з людьми... *(Не чути)*

Ну, дивіться, всі народні депутати вони самі приймають рішення, ми не можемо... Тарас Дмитрович, ви їдете? Їдете, добре. Олексій Олексійович?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Понял. Добре.

Ну, шановні колеги, як воно є.

Шановні колеги, я прошу підтримати. Хто за? Проти? Рішення прийнято.

7.2. Про внесення змін до складу робочої групи з підготовки комплексного проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту".

Шановні колеги, ну, наш принцип знайомий: ми відкриті до всіх. Далі, сьогодні дуже була цікава зустріч, я дякую пані Луцькій від секретаріату комітету, ми сьогодні мали дуже цікаву розмову з експертами, з представниками Європейської комісії. Ірино Мирославівно, вам дякую за участь.

Потрібно розмовляти, потрібно говорити. Я також прошу і запрошую своїх колег народних депутатів приймати участь у таких зустрічах, це є дуже важливо. Вони відкривають у рамках цих розмов дуже багато чого.

Тому давайте затвердимо рішення. Ми ж нікому не забороняємо працювати у робочій групі, а хто приходять – це вже інше питання. Давайте...

Хто – за? Рішення прийнято.

Так, шановні колеги... *(Шум у залі)* До мене у кабінет тоді. Давайте! *(Шум у залі)*

Парламентські заходи, це ж повинно, Борис Григорович, тільки на наступний, да? Тут просимо, а тільки там ... *(Шум у залі)* Да! *(Шум у залі)* Ну? *(Шум у залі)* Парламентські просять. *(Шум у залі)* Да! *(Шум у залі)*

Давайте послухаємо розширено, да? І інклюзію в цілому візьмемо, а не тільки там mental disabilities, да? Я думаю, що якраз має сенс подивитися.

А давайте от... давайте ми так зробимо: поглянемо графік роботи, визначаємо – да? – і на наступному засіданні затвердимо дату тоді. *(Шум у залі)*

Ні, це коротко буде, Іван Григорович, це ж коротко: там дату узгодили, наприклад, це буде 23 березня – узгодили.

КИРИЛЕНКО І.Г. Мається на увазі, що це буде в наступному році.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так-так, в наступному. Ні, в цьому – це буде нереально. Хто пропонує, це буде нереально, я вам чесно скажу. Підготувати потрібно, плюс це буде накладатися на бюджет, у секретаріату буде роботи от стільки, плюс зараз виїзне засідання в... Далі: ми в Луцьк, так, Ірина?..

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вау! От потрібно також дивитися: 22 листопада проблеми у нас. Марина Анатоліївна приїжджає по інклюзії в Херсон. Тобто я ж кажу, давайте подивимося...

(Запис закінчено)